

**Zutphen en
Warnsveld**

**Verantwoordelijke
samenleving voor
nu & later.**

VOORWOORD

Zutphen en Warnsveld zijn prachtige plekken om te wonen, te werken en te leven.

Iedere dag zetten talloze mensen zich in om onze gemeenschap een stukje mooier te maken. Agenten en boa's zorgen voor veiligheid in de wijk. Leraren en zorgmedewerkers staan klaar voor anderen. Ondernemers creëren banen. Vrijwilligers houden verenigingen levend. Mantelzorgers laten hun geliefden niet in de steek en ouders voeden hun kinderen met liefde op. Gewone mensen die samen iets bijzonders doen.

Toch voelen veel inwoners dat de samenleving is veranderd. Het leven is duurder geworden, een huis vinden is moeilijk en vaak onbetaalbaar, en de zorg staat onder druk. Niet iedereen voelt zich nog veilig in zijn eigen buurt. Ook het vertrouwen in de politiek is niet meer vanzelfsprekend. Laten we daar eerlijk over zijn en er niet voor weglopen.

Juist nu mag van de politiek verwacht worden dat zij verantwoordelijkheid neemt, luistert en doet wat nodig is. Een politiek die niet over de samenleving praat, maar met de samenleving. Want mensen willen eerlijkheid over de problemen waar zij tegenaan lopen en oplossingen die werken in de praktijk. Het CDA Zutphen-Warnsveld kiest daarom voor nu en later:

voor een sterke gemeente, een stevige basis en beleid dat mensen centraal stelt.

Sterke gemeente, sterke basis

In sommige wijken staat de leefbaarheid onder druk. Het CDA wil sterke buurten, meer zichtbare handhaving en echte aandacht voor veiligheid. We bouwen betaalbaar, met draagvlak en gezond financieel beleid. Bij asielopvang kiezen we voor menselijkheid en openheid, samen met onze inwoners.

Vandaag investeren, morgen oogsten

We denken verder dan vandaag. Door nu te investeren in wonen, onderwijs, duurzaamheid en werkgelegenheid, bouwen we aan kansen voor morgen. We geven ondernemers en verenigingen de ruimte om te bloeien. Zo groeien Zutphen en Warnsveld met haar mensen mee, vandaag, morgen en later.

Mensen centraal

De gemeente is er voor mensen, niet andersom.

We willen beleid dat werkt in de praktijk: menselijk, bereikbaar en betrokken. Dat betekent persoonlijke dienstverlening, aandacht voor gezinnen, jongeren en ouderen, en ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving.

Politiek is nooit zwart-wit. Partijen verschillen soms van mening, maar uiteindelijk delen we één doel: het beste voor Zutphen en Warnsveld. Inwoners mogen verwachten dat de gemeenteraad werkt met integriteit, zorg en toewijding. Dat betekent niet alleen successen vieren, maar ook verantwoordelijkheid nemen als het misgaat.

Voor nu en later.

Mark Purperhart

Lijsttrekker CDA Zutphen-Warnsveld

3 PIJLERS

- **Sterke gemeente, sterke basis**

In sommige wijken staat de leefbaarheid onder druk. Het CDA wil sterke buurten, meer zichtbare handhaving en echte aandacht voor veiligheid. We bouwen betaalbaar, met draagvlak en gezond financieel beleid. Bij asielopvang kiezen we voor menselijkheid en openheid, samen met onze inwoners.

- **Vandaag investeren, morgen oogsten**

We denken verder dan vandaag. Door nu te investeren in wonen, onderwijs, duurzaamheid en werkgelegenheid, bouwen we aan kansen voor morgen. We geven ondernemers en verenigingen de ruimte om te bloeien. Zo groeien Zutphen en Warnsveld met haar mensen mee, vandaag, morgen en later.

- **Mensen centraal**

De gemeente is er voor mensen, niet andersom. We willen beleid dat werkt in de praktijk: menselijk, bereikbaar en betrokken. Dat betekent persoonlijke dienstverlening, aandacht voor gezinnen, jongeren en ouderen, en ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving.

Onze belangrijke 10 punten

1. **Veiligheid:** Meer zichtbaarheid van agenten en wijkboa's, streng optreden tegen drugs- en woonoverlast, en investeren in een weerbare samenleving.
2. **Lokale economie:** Zutphen verdient een sterker ondernemersklimaat. Minder regels, meer ruimte om te groeien, en een vitale binnenstad waar winkels, horeca en ambacht elkaar versterken.
3. **Onderwijs:** We zetten ons in voor behoud en uitbreiding van MBO- en HBO-onderwijs in Zutphen, zodat jongeren hier kunnen leren, wonen en werken.
4. **Verkeersveiligheid:** We willen veilige schoolroutes, betere fietspaden en het aanpakken van gevaarlijke wegen.
5. **Seniorenbeleid:** We ondersteunen mantelzorgers, zorgen voor toegankelijke openbare ruimtes en helpen senioren mee te doen in de digitale wereld. Meer aandacht voor passende seniorenwoningen.
6. **Armoedebestrijding:** Minder regels, meer kansen. We helpen mensen echt vooruit en niet tijdelijk, maar blijvend. Dat doen we door schulden vroeg te signaleren, werk en opleiding te verbinden, en lokale initiatieven te steunen die mensen weer perspectief geven.
7. **Jongerenbeleid:** Jongeren verdienen perspectief: betaalbare woningen, preventieve zorg, en betere plekken waar ze hun vrije tijd kunnen doorbrengen.
8. **Verenigingen:** Minder regeldruk en meer vertrouwen. Verenigingen zijn het hart van onze samenleving en laten we dat koesteren en versterken. We luisteren naar wat verenigingen nodig hebben, bieden hulp bij het werven van vrijwilligers en zorgen dat regels helpen in plaats van hinderen.
9. **Cultuur:** We staan achter het plan om de bibliotheek onder te brengen in de Hanzehof en de Broederenkerk een nieuwe toekomst te geven als vestiging van het Gelders Museum.
10. **Asielbeleid:** We willen dat Zutphen een gemeente blijft waar mensen in nood welkom zijn, maar de opvang moet wel passen bij wat onze gemeenschap aankan. Veiligheid en goede afspraken met Den Haag staan daarbij centraal.

ONZE 10 GROOTSTE WAPENFEITEN VAN DE AFGELOPEN JAREN

1. Zutphen voert lobby voor de komst van meer MBO- en HBO-opleidingen in onze gemeente.
2. Meer handhaving op straat door de komst van meer BOA's.
3. De gemeente heeft meer aandacht voor toegankelijke straten voor mensen met een rolstoel, stok, rollator of kinderwagen.
4. We hebben in de raad samen gewerkt aan de invoering van de starterslening, zodat jonge mensen een eerlijke kans krijgen op hun eerste woning.
5. We willen dat jongeren zich thuis voelen in onze binnenstad. Daarom hebben we ons ingezet voor een levendige stad met plekken waar ze kunnen ontmoeten, leren en genieten.
6. Na jarenlange inzet van het CDA is er nu een openbaar toilet in de binnenstad.
7. We werken regionaal beter samen op het gebied van mentaal welzijn
8. We brachten verkeersonveilige plekken in kaart door ons meldpunt verkeersveiligheid.
9. Meer aandacht voor de preventie van jeugdcriminaliteit, bijvoorbeeld door het tegengaan van loverboys.
10. We geven prioriteit aan het behoud van scholen in kwetsbare wijken, omdat ieder kind recht heeft op goed onderwijs dichtbij huis.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
3 Pijlers	3
Onze 10 grootste wapenfeiten van de afgelopen jaren	4
Pijler 1: Sterke gemeente, sterke basis	6
Leefbaarheid	6
Veiligheid	7
Woningbouw	8
Bestuurlijke vernieuwing	9
Gemeentefinanciën - Grip op Geld	10
Asielopvang en integratie	11
Pijler 2: Vandaag investeren, morgen oogsten	12
Economie	12
Cultuur en erfgoed	13
Onderwijs	14
Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid	15
Klimaat, natuur en Landbouw	16
Pijler 3 - Mensen centraal	17
Bestaanszekerheid	17
Sport en verenigingen	18
Jongeren	19
Zorg	20
Seniorenbeleid	21

PIJLER 1: STERKE GEMEENTE, STERKE BASIS

Kerntaken van de gemeente weer op orde

LEEFBAARHEID

In delen van Zutphen zien wij de leefbaarheid onder druk staan. Er zijn problemen op het vlak van woonoverlast, zwerfafval en weinig sociale cohesie. Deze zaken kunnen het leven in deze wijken minder aangenaam maken. Het CDA wil inzetten op het versterken van wijken, juist ook de wijken met sociale uitdagingen.

Wij kiezen voor:

- Meer aandacht voor de leefbaarheid in het Waterkwartier en de Zuidwijken.
- Een kritische blik wanneer zorginstellingen uitgebreid worden, dit mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid in onze wijken.
- Bestaande en nieuwe straten inrichten op een manier dat ze toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking.
- Gemengde wijken waarin mensen met verschillende achtergronden samenleven. Samenleven doe je met elkaar, ongeacht je afkomst of sociaaleconomische positie.
- Contact met de gemeente vergroten door gebruik te maken van zogeheten sleutelfiguren: de buurtvaders en moeders die contact hebben met mensen die de gemeente niet altijd weten te vinden.
- Het tegengaan van zwerfafval door meer prullenbakken te plaatsen en door steviger op te treden tegen bijplaatsingen bij centrale afvalcontainers.
- Veel aandacht voor het beheer van de openbare ruimtes en tegengaan van langdurige leegstand.

VEILIGHEID

Als het om veiligheid gaat dan heeft de gemeente Zutphen te maken met grootstedelijke problematiek. Net zoals in andere grote steden zijn hier uitdagingen op het gebied van jeugdcriminaliteit, drugsoverlast en woonoverlast. Toch krijgt dit onderwerp te weinig politieke aandacht. Het CDA wil veiligheid daarom hoog op de lokale politieke agenda zetten. Wij staan voor de mensen die de gevolgen ondervinden van deze problematiek.

Wij kiezen voor:

- Oprichting van een laagdrempelig gemeentelijk meldpunt waar inwoners terecht kunnen met signalen over woonoverlast, drugsoverlast, onveilige plekken in de wijk, maar ook met zorgen over armoede of financiële problemen. Zo wordt het duidelijker waar mensen terecht kunnen en voorkomen we dat hulp en ondersteuning te versnipperd raken.
- Doorgaan met preventief beleid om jongeren criminaliteit tegen te gaan. Dit door o.a. de inzet van jongeren straatcoaches.
- Meer cameratoezicht in gebieden met veel overlast of onveiligheid. Daarnaast betere verlichting van onveilige plekken en fietsroutes.
- Meer zichtbaarheid van agenten en de wijkboa's en inzetten op het verhogen van de aangiftebereidheid.
- Drugs en alcohol onder jongeren fors verminderen door middel van het inzetten van preventief beleid, o.a. op scholen en verenigingen.
- Steviger optreden tegen het bezit van messen als steekwapens. Iedereen dient zich veilig te voelen in onze mooie gemeente. Daar horen geen steekwapens bij.
- Lobby richting de landelijke overheid voor meer politiecapaciteit in onze regio. Onze inwoners moeten zich veilig voelen, de inzet van politie is daar een belangrijk onderdeel van.
- Hard optreden tegen straatintimidatie en geweld tegen etnische - religieuze en seksuele minderheden. We voorkomen daarnaast radicaliseren en monitoren racisme.
- Het versterken van bewustzijn over hoe inwoners zich kunnen redden tijdens een eventuele noodsituatie.

Op het gebied van woningbouw zijn er de afgelopen jaren plannen voorbijgekomen die wij niet hebben gesteund. Niet omdat we geen woningbouw willen, maar omdat veel voorstellen te duur waren voor starters, gezinnen en senioren of omdat er onvoldoende inspraak van omwonenden was, waardoor het draagvlak ontbrak. Tegelijkertijd zien we hoe de huidige woningnood steeds meer mensen raakt. Voor starters en eenverdieners is het haast onmogelijk geworden om een betaalbare woning te vinden. Ook de doorstroming stopt: ouderen of stellen die kleiner willen wonen, kunnen die stap niet zetten omdat de prijzen het eenvoudigweg onbetaalbaar maken. Het CDA vindt dat er voor iedere portemonnee gebouwd moet worden, voor starters, gezinnen, senioren en middeninkomens. We willen dat inwoners een eerlijke kans krijgen om hier een leven op te bouwen. De afgelopen jaren heeft de raad twee grote nieuwbouwprojecten gestart, maar ook de komende jaren moeten we verder aan de slag.

Wij kiezen voor:

- Inzetten op uitbreiding van het aantal woningen voor jongeren en starters, met nadruk op betaalbare huur- en koopwoningen.
- Meer bouwen in De Hoven om zo te zorgen voor meer voorzieningen. Bij woningbouw moet gemeenschapszin behouden blijven, bijvoorbeeld door het creëren van een echte Hovense dorpskern.
- Zo snel mogelijk en niet pas na 2030 starten met het onderzoek naar woningbouw rondom het Kerkpad in Noordveen.
- Geen grootschalige woningbouwprojecten in het buitengebied van Warnsveld, Leesten en Bronsbergen.
- Hoger bouwen richting de binnenstad, waar dat past bij het karakter van de omgeving, zonder dat de leefbaarheid onder druk komt te staan.
- Bij de bouw van nieuwe wijken ook zorgen voor ruimte voor verenigingen en ontmoetingsplekken, zodat er sterke buurten ontstaan waar mensen elkaar kennen.
- Rekening houden met de warmteproblematiek: bij nieuwe woningen en in de openbare ruimte hittestress voorkomen door groen, schaduw en slimme inrichting.
- Senioren die sociaal huren en kleiner willen wonen, zullen wij de mogelijkheid geven om te verhuizen met behoud van de oude (lagere) huur.
- Het stimuleren van passende woonvormen voor senioren zoals hofjes, mantelzorgwoningen en kangoeroewoningen.
- Continueren van de starterslening.
- Blijvend inzetten op het realiseren van woonwagendplaatsen.
- Doorgaan met het stimuleren van wonen boven winkelpanden.

BESTUURLIJKE VERNIEUWING

Het kwam de afgelopen jaren te vaak voor dat inwoners slecht of te laat werden betrokken bij plannen, waarvan het proces rondom het dienstencentrum het grootste voorbeeld is. Het CDA wil zorgen voor een cultuurverandering op dit gebied: meer transparantie, meer inspraak van inwoners en mensen eerder betrekken bij plannen.

Wij kiezen voor:

- Zoveel mogelijk transparantie: plannen en raadsvergaderingen zijn alleen geheim wanneer dat strikt noodzakelijk is.
- Omwonenden van (bouw)projecten worden in een vroeg stadium betrokken bij plannen en krijgen echte medezeggenschap: hun zorgen, ideeën en lokale kennis worden meegewogen in ontwerp en besluitvorming.
- Omdat bij nieuw beleid en (bouw)projecten nooit iedereen tevreden kan worden gesteld, maken wij bij de belangen een transparante afweging: met de huidige wooncrisis blijft de realisatie van nieuwe woningen een zwaarwegende maatschappelijke opdracht.
- We zijn bereid om deel te nemen in een coalitie, maar we staan ook open voor nieuwe manieren van besturen, zoals een raadsbreed akkoord met alle partijen.
- Investeren in meer laagdrempelige manieren waarop inwoners met vragen, bezwaren en initiatieven de gemeente kunnen benaderen. Medewerkers worden getraind in communicatie met inwoners.
- We introduceren een kinderburgemeester die basisschoolleerlingen leert over de politiek en die voor de belangen van leeftijdsgenoten opkomt.
- Wij vinden het niet meer van deze tijd om alleen 1 keer in de 4 jaar naar de stem van de kiezer te luisteren. We staan open voor nieuwe manieren om inwoners te betrekken, zoals burgerberaden.
- Het gemeentehuis is vaker open zonder afspraak, bijvoorbeeld door het vormgeven van een dag voor vrije inloop. Hiermee komen wij tegemoet aan de drukke agenda's van onze inwoners die actief zijn op terreinen als werk, sociaal leven en mantelzorg.

GEMEENTEFINANCIËN - GRIP OP GELD

Voor het CDA is het belangrijk om zorgvuldig en verantwoord met de gemeentefinanciën om te gaan. Als we goed met deze financiën omgaan, voorkomen we dat de rekening onnodig wordt doorgeschoven naar een volgende generatie. Schulden van vandaag zijn de lasten van morgen. Gezonde financiën maken het mogelijk om onze sociale vangnetten te behouden en te versterken, zonder volgende generaties te belasten met torenhoge schulden. Wellicht dat er ook in de komende raadsperiode weer bezuinigd moet worden. Het CDA zal eerlijk en transparant zijn over de keuzes die gemaakt moeten worden. Voor ons is belangrijk dat bezuinigingen nooit ten koste mogen gaan van datgene wat de samenleving krachtig maakt.

Wij kiezen voor:

- Een sluitende begroting: we moeten niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt.
- Wanneer we te maken krijgen met financiële tekorten, willen we niet (of zo min mogelijk) bezuinigen op (jeugd)zorg, veiligheid en armoedebestrijding.
- Wanneer we te maken krijgen met financiële tekorten, kiezen we voor bezuinigingen op cultuur en projecten als het grondstoffenplan en de autoluwe binnenstad.
- Blijven investeren in onze gemeentelijke spaarpot (algemene reserve) als buffer voor moeilijke tijden.
- Inzet op meer accurate berekening van de OZB: inwoners mogen niet benadeeld worden door een te hoge berekening van de WOZ-waarde.

ASIELOPVANG EN INTEGRATIE

Het CDA is tevreden over de opvanglocatie voor asielzoekers in Noordveen. Daar is sprake van een goed samenspel tussen inwoners, organisaties en het COA. De gemeente had in 2025 ook plannen voor een tweede asielopvanglocatie, een zogenoemd dienstencentrum. Het CDA was geschokt door de manier waarop het college in het diepste geheim aan deze plannen werkte, zonder inspraak van inwoners of de raad. Dat mag nooit meer gebeuren.

In de volgende raadsperiode zal vermoedelijk opnieuw een voorstel volgen voor een tweede asielopvanglocatie. Als gemeente leveren we al een enorm grote bijdrage aan asielopvang, het is nu in de eerste plaats aan andere gemeenten om hun verantwoordelijkheid te nemen. Het CDA vindt daarom dat een tweede asielopvanglocatie er alleen mag komen wanneer daar steun voor is in de samenleving, inwoners goed worden betrokken, de gemeenschap dit kan dragen en de gemeente zelf de regie behoudt door het stopzetten van opvang bij overlast of het niet nakomen van afspraken door het COA.

Wij vinden het belangrijk dat Zutphen haar verantwoordelijkheid blijft nemen in de opvang van asielzoekers, om situaties zoals in Ter Apel te voorkomen. Door constructief mee te werken aan een goed georganiseerd opvangsysteem voorkomen we dat de druk op het land oploopt en blijven we humaan en realistisch handelen.

Daarbij hecht het CDA ook nadrukkelijk waarde aan heldere landelijke wetgeving. Wij willen dat uitvoering wordt gegeven aan de Spreidingswet en de gemeente binnen dat kader zorgt voor fatsoenlijke, gedragen en haalbare opvangvormen. Zo borgen we dat gemeenten niet worden overvraagd en dat inwoners tijdig gehoord worden. Door landelijke spreiding wordt bovendien voorkomen dat de druk onevenredig op Zutphen en Warnsveld terechtkomt.

Wij kiezen voor:

- Doorgaan met verantwoordelijkheid nemen voor asielopvang in het AZC in Noordveen.
- Toekomstige plannen voor een tweede asiellocatie alleen steunen als daar steun voor is in de samenleving, inwoners goed worden betrokken, de samenleving dit kan dragen en de gemeente kan ingrijpen wanneer er veel overlast ontstaat of wanneer het COA zich niet aan afspraken houdt.
- Financiële afspraken verbinden aan mogelijke negatieve gevolgen, zoals schadeclaims bij overlast of wanbeleid.
- Aanstellen van onafhankelijke toezichthouders die controleren of de afspraken worden nagekomen en de doorstroom goed verloopt.
- Andere gemeenten aanspreken op hun verantwoordelijkheid om ook asielzoekers op te vangen.
- Zorgen dat bewoners van het AZC vanaf dag één de Nederlandse taal leren in samenwerking met het COA.
- Blijvend steunen van initiatieven die bijdragen aan de liefdevolle integratie van asielzoekers, zoals *Buddy to Buddy*, *Stichting Compassie* en *Kerk en Vluchteling*.
In de Eekschuur wordt bijvoorbeeld elke woensdagmiddag taalondersteuning gegeven, een mooi voorbeeld van hoe vrijwilligers en inwoners samen zorgen voor verbinding en begrip.
- Actieve inzet om statushouders te helpen om volwaardig deel uit te maken van de Nederlandse samenleving. Bijvoorbeeld door het aanbieden van (extra) scholing, vrijwilligerswerk of een (basis)baan.

PIJLER 2: VANDAAG INVESTEREN, MORGEN OOGSTEN

Investeren in de lokale economie van morgen en overmorgen

ECONOMIE

Ondernemers en bedrijven vormen het fundament in de Zutphense en Warnsveldse economie. Daarnaast zijn lokaal gewortelde ondernemers belangrijk voor onze gemeenschap, bijvoorbeeld als sponsor van onze verenigingen en evenementen. In 2024 werd het ondernemersklimaat in onze gemeente door ondernemers beoordeeld met een 5,8. Het CDA vindt deze beoordeling te laag en wil zich inzetten om de gemeente voor deze groep aantrekkelijk te maken en te houden..

Wij kiezen voor:

- Een levendige binnenstad door horeca- en uitgaansgelegenheden te versterken en door het winkelaanbod op peil te houden. De binnenstad is immers geen openluchtmuseum.
- Zutphen als poort van de Achterhoek, waarbij we inzetten op voorzieningen die het noorden van de Achterhoek kunnen bedienen.
- Een sterke horeca draagt bij aan een levendige binnenstad en een bruisende lokale economie. Daarom willen we, waar dat verantwoord kan, ruimere openingstijden en meer ruimte voor terrassen.
- Werkgelegenheid uitbreiden door het vergroten van het vestigingsklimaat voor bedrijven. Dit doen we onder andere door het stimuleren van de oprichting van bedrijfsruimten voor startende ondernemers.
- Het verbeteren van het ondernemersklimaat (cijfer in 2024: 5,8). Door te zorgen voor goede bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad en door als gemeente constructief mee te denken met initiatieven om bedrijven uit te breiden.
- Aantrekkelijke industrieterreinen die goed aangesloten zijn via de provinciale wegen.
- Werken aan de ontwikkeling van een lokale kenniseconomie, waarbij de vestiging van innovatieve bedrijvigheid op onder andere het gebied van gezondheidszorg en duurzaamheid wordt gestimuleerd.
- Het alleen uitbreiden van bedrijventerreinen wanneer de nieuwe bedrijfspanden van meerwaarde zijn voor de samenleving en de economie.

CULTUUR EN ERFGOED

Het huidige cultuurbeleid richt zich nog te veel op de grote instellingen. Het CDA wil de blik verbreden, met meer waardering voor onze rijke geschiedenis, lokale evenementen en initiatieven die zorgen voor ontmoeting en levendigheid. Cultuur is immers meer dan gebouwen en beleid, het is wat Zutphen laat bruisen en mensen met elkaar verbindt.

Wij kiezen voor:

- Het CDA draagt onze lokale tradities als Bokbierdag, de kermis, tentfeesten en de Gondelvaart een warm hart toe. Ook nieuwe initiatieven zoals Keti Koti en de Pride horen daarbij, deze vieringen die laten zien dat Zutphen een gemeente is waar iedereen zich welkom mag voelen. Deze evenementen brengen leven, plezier en verbinding in onze stad en dorp en versterken zo de gemeenschap en lokale economie.
- De Wilhelminafontein op een zichtbare plaats.
- Het volledig onderbrengen van de bibliotheek in de Hanzehof, de Broederenkerk wordt de vestiging van het Gelders Museum.
- Het stimuleren van evenementen in de binnenstad die extra bezoekers trekken, bijvoorbeeld op het gebied van re-enactment.
- Blijvend inzetten op het promoten van ons erfgoed en onze historie naar buiten toe.
- Het stimuleren van professionele vuurwerkshows, zoals de jaarlijkse vuurwerkshow tijdens de kermis, en het houden van een gemeentelijke vuurwerkshow tijdens oud en nieuw.
- Het gemeentelijk cultuurbeleid (cultuurnota) verbreden door het ook te laten gaan over evenementen en het behoud van lokale en regionale tradities.

ONDERWIJS

Zutphen en Warnsveld hebben een breed aanbod van veel verschillende soorten basis- en middelbaar onderwijs. Het CDA wil ons diverse onderwijslandschap behouden. Daarnaast wil het CDA het MBO- en HBO-onderwijs in onze gemeente waar mogelijk versterken, zodat we de jongeren in onze regio meer toekomstperspectief geven.

Wij kiezen voor:

- Stevige lobby richting MBO- en HBO onderwijsinstellingen om opleidingen in Zutphen te vestigen of uit te breiden.
- Behoud van het diverse aanbod van basis- en middelbaar- en speciaal onderwijs in Zutphen en Warnsveld.
- Het versterken van de samenwerking tussen scholen, zodat het aanbod van MBO-opleidingen in Zutphen beter aansluit bij de profielen die leerlingen op het VMBO en de praktijkschool kiezen.
- Het CDA is voor voorschoolse educatie (VVE) voor peuters met een taalachterstand. Wat ons betreft moet dit gratis zijn.
- MBO'ers zijn volwaardige studenten. Dit laten we als gemeente zien door deze groep volwaardige stages aan te bieden.
- Kinderen laten buitenspelen in een groene omgeving, bijvoorbeeld door het vergroenen van schoolpleinen. Het CDA roept ouders op om actief hieraan bij te dragen. Niets is zo leuk als met elkaar een mooie groene omgeving voor kinderen te realiseren en te onderhouden.

BEREIKBAARHEID EN VERKEERSVEILIGHEID

In 2025 waren er veel zorgen over het plan voor een autoluwe binnenstad, waarbij parkeerplaatsen voor bezoekers zouden verdwijnen. Het CDA begrijpt die zorgen. Onze binnenstad moet aantrekkelijk en bereikbaar blijven voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Wij staan voor een veilig en realistisch verkeersbeleid, waarin we onveilige wegen aanpakken en de gemeente goed bereikbaar houden. Bereikbaarheid betekent voor ons dat mensen zich vrij kunnen verplaatsen, ongeacht of ze te voet, met de fiets, de auto of het openbaar vervoer reizen.

Wij kiezen voor:

- Geen autoluwe binnenstad zolang er geen goede alternatieven zijn, zoals ondergrondse parkeergarages of andere realistische oplossingen.
- Voldoende parkeerplaatsen bij nieuwbouwprojecten. Veel inwoners zijn afhankelijk van de auto, wij gaan automobilisten niet straffen, maar faciliteren.
- Niet doorgaan met de plannen om de centrumring deels te verleggen of autoluw te maken. De binnenstad moet zo bereikbaar mogelijk blijven.
- Blijvende aandacht voor fietsveiligheid. Daarbij krijgt het veilig maken en houden van schoolroutes de grootste prioriteit.
- Meer verkeersveiligheid door onveilige wegen opnieuw in te richten, zodat er minder hard wordt gereden. Denk aan de Kerkhofweg, Graaf Ottosingel, Gerard Doustraat, Thorbeckesingel, Laan naar Eme, de Coehoornsingel en Coenensparkstraat.
- Actieve lobby bij provincie en rijksoverheid om de bereikbaarheid van Zutphen per auto, trein en bus te verbeteren.
- Logische verkeersveiligheid: drukke verkeerswegen niet zomaar omvormen tot 30-kilometerzones als het wegdek en de inrichting daar niet op zijn afgestemd.
- Een bereikbare binnenstad voor lokale ondernemers en gezinnen die afhankelijk zijn van de auto. Het CDA is daarom tegenstander van zero-emissiezones zolang er geen haalbare alternatieven zijn.

KLIMAAT, NATUUR EN LANDBOUW

Een belangrijke kernwaarde voor het CDA is rentmeesterschap. Dit betekent dat we de aarde slechts in leen hebben en het onze prioriteit is om onze planeet in goede staat door te geven aan volgende generaties. Het CDA wil dan ook blijven inzetten op vergroenen en vaart maken met verduurzamen. Wel is het CDA solidair met groepen die hard geraakt kunnen worden door duurzaamheidsmaatregelen, zoals gezinnen met lage (midden)inkomens, kleine bedrijven en agrariërs.

Wij kiezen voor:

- Het stimuleren van bewonersinitiatieven voor de aanleg van buurttuinen, parken en groene zones die uitnodigen tot ontmoeten, spelen en ontspannen.
- Boeren geen extra regels opleggen boven op de bestaande Europese, nationale en provinciale regels.
- Inzetten op meer zonnepanelen op daken en het isoleren van huizen.
- Het aanwijzen van een wethouder als politiek aanspreekpunt voor het landelijk gebied.
- Verder gaan met het vergroenen van onze wijken en het planten van bomen, zolang dit niet ten koste gaat van de sociale veiligheid. Bestaand en nieuw groen onderhouden we zo goed mogelijk.
- Doorgaan met investeren in klimaatadaptatie om beter bestand te zijn tegen toekomstige droogte of regenval.
- De gemeente blijft een voorbeeldfunctie aannemen wanneer het gaat om het verduurzamen van de eigen panden en het vergroenen van de eigen energievoorziening.
- De grijze bak blijft en inwoners krijgen de keuze om deze vaker dan één keer per maand te laten legen.
- Het faciliteren van collectief eigendom van zonnepanelen en andere duurzame energieopwekkers van buurten.
- Een kritische blik tegenover het aanleggen van collectieve warmtenetten in wijken: deze nieuwe energievoorziening mag niet ten koste gaan van de betaalbaarheid, leveringszekerheid of kwaliteit van de geleverde warmte.

BESTAANSZEKERHEID

Het CDA staat voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen en niemand wordt afgeschreven. Kwetsbare inwoners verdienen steun, maar niet alleen vanuit een beschermende overheid, maar juist ook van een samenleving die (meer) naar elkaar omkijkt. De stijgende bestaanszekerheidsproblemen, schulden, inflatie en onzekerheid vragen om gerichte oplossingen die mensen niet vastzetten maar verder helpen. We willen dat Zutphen en Warnsveld een gemeente is waar inwoners perspectief krijgen en/of houden met grip op hun leven en voldoende kansen om te werken, hulp zonder stigma en ondersteuning die werkt in de praktijk voor de inwoners die dat nodig hebben.

Wij kiezen voor:

- Meer vaart achter arbeidsparticipatie: samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties zoeken we naar passend (vrijwilligers)werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente biedt zelf ruimte aan zij-instromers.
- Extra aandacht voor de bestaanszekerheid van gezinnen, bijvoorbeeld door het verhogen of uitbreiden van financiële regelingen. De gemeente geeft als werkgever het goede voorbeeld door maatwerk te bieden aan werkende ouders.
- Wij willen dat de gemeente alle schulden van gezinnen kan overnemen zodat een huishouden nog maar één schuldeiser heeft en er een overzichtelijke situatie ontstaat.
- Voortzetten van de samenwerking met maatschappelijke organisaties op het gebied van armoedebestrijding, zoals schuldhulpmaatje, de diaconie en de voedselbank.
- Goed inzichtelijk maken waar inwoners terecht kunnen voor hulp bij financiële problemen.
- Samenwerken met maatschappelijke organisaties (zoals scholen en de bibliotheek) samen om definanciële geletterdheid van inwoners te vergroten.

SPORT EN VERENIGINGEN

Mensen komen vooral tot bloei wanneer ze in contact zijn met anderen. Verenigingen, vrijwilligers, kerken en geloofsgemeenschappen bieden ontmoeting, vorming, verantwoordelijkheid en steun. Zij houden onze samenleving veerkrachtig en zorgen dat mensen elkaar kennen. Het CDA wil deze sterke sociale verbanden bewaken en versterken, zodat zij hun rol als drager van ontmoeting, jeugdontwikkeling en onderlinge hulp kunnen blijven vervullen.

Wij kiezen voor:

- Zwembad de IJsselslag aantrekkelijker maken om te zwemmen. Bijvoorbeeld door het toevoegen van een glijbaan.
- Vrijwillige besturen van verenigingen helpen door als gemeente trainingen aan te bieden en taken deels over te nemen. Bijvoorbeeld op het gebied van wettelijke verplichtingen.
- Extra aandacht voor het ondersteunen van initiatieven van inwoners voor hun wijk of voor de gehele gemeente. Bijvoorbeeld voor initiatieven voor ontmoetingsplekken.
- Een fysiek en digitaal contactpunt voor verenigingen en vrijwilligers.
- Vrijwilligers in het zonnetje zetten door het huldigen van een vrijwilliger van het jaar. Vrijwilligers zijn de kurk waarop de samenleving drijft.
- Onder het motto “de blik naar buiten” willen wij jaarlijks een samenstage organiseren waarbij ambtenaren meelopen als vrijwilliger bij verenigingen, evenementen en activiteiten in Zutphen en Warnsveld.
- Ondersteunen van initiatieven voor ontmoetingsplekken, zoals nieuwe buurthuizen.
- Verenigingen en geloofsgemeenschappen actief meehelpen in de zoektocht naar geschikte ruimte.

JONGEREN

Jongeren bepalen de toekomst van Zutphen en Warnsveld, maar veel van hen ervaren dat er juist te weinig te beleven is in de gemeente Zutphen-Warnsveld en dat betaalbare huisvesting ontbreekt. Daardoor vertrekken te veel jongeren uit onze gemeente. Het CDA wil juist dat jongeren hier kunnen wortelen met een goed aanbod aan opleidingen, betaalbare woningen, ruimten om elkaar te ontmoeten en perspectief op werk en ontwikkeling.

Jongeren moeten zich onderdeel voelen van de gemeenschap en daarbij ook steun vinden wanneer zij het moeilijk hebben, bijvoorbeeld op het gebied van mentale gezondheid, verslaving of schulden. Zutphen moet een plek zijn waar jongeren kunnen groeien, bijdragen en blijven.

Wij kiezen voor:

- Een binnenstad die aantrekkelijk is voor jongeren, met voldoende uitgaansplekken, terrassen en evenementen.
- Inzet op het bouwen van jongerenwoningen, bijvoorbeeld op de plek van het Baudartius en door leegstaande kantoorpanden te transformeren.
- Verder gaan met de starterslening om doorstroming mogelijk te maken.
- Inzet op de komst van meer MBO- en HBO-opleidingen.
- Jongeren helpen met de oprichting van ontmoetingsplekken, zoals een jongerencentrum.
- Jongeren beter meenemen bij plannen die voor hen van belang zijn, zoals op het gebied van horeca en onderwijs.

ZORG

Zorgen voor elkaar is voor het CDA van groot belang. We willen dat de gemeente goede ondersteuning geeft aan mensen die het zelf niet kunnen. Ook willen we mantelzorgers ondersteunen om voor hun naasten te zorgen. Als CDA'ers geloven we namelijk dat je niet alleen voor jezelf, maar ook voor anderen leeft.

Daarom is zorgen voor elkaar voor het CDA dan ook van groot belang. De komende jaren neemt de vraag naar zorg toe, terwijl personeel schaars is en inwoners langer thuis wonen. Dat vraagt om een sterke gemeenschap waarin mensen elkaar kennen en helpen.

Wij kiezen voor:

- Ondersteunen van mantelzorgers: Wij willen deze groep actief ondersteunen en helpen wanneer ze tegen praktische problemen aanlopen.
- Mantelzorgvergoeding verhogen wanneer daar financieel ruimte voor is.
- Mensen de ruimte geven om te blijven doen wat ze nog kunnen om zo zo zelfredzaam mogelijk te blijven.
- In de regio blijven samenwerken op het gebied van mentaal welzijn.
- Inzetten op maatwerk: mensen moeten ook passende hulp krijgen wanneer het niet binnen de regels past.
- Statushouders worden na het krijgen van een huis beter begeleid om volwaardig mee te doen in de samenleving.
- Het stimuleren van een cultuur van omzien naar elkaar: door initiatieven in buurten, kerken, verenigingen en gemeenschappen te ondersteunen die vrijwilligerswerk, burenhulp en ontmoeting bevorderen.

SENIORENBELEID

Het CDA staat voor waardig ouder worden, in een omgeving waar mensen zich gezien, gesteund en thuis voelen. We willen dat senioren zo lang mogelijk in hun eigen buurt of dorp kunnen blijven wonen, met voorzieningen dichtbij en een gemeenschap die om hen heen staat.

In een tijd waarin mensen langer zelfstandig blijven wonen, is het belangrijk dat woningen, straten en voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht leeftijd of beperking. De komende jaren zal de vraag naar zorg verder toenemen. Daarop moeten we ons goed voorbereiden, in samenwerking met inwoners, zorgverleners en vrijwilligers.

Wij kiezen voor:

- Zorgbuurthuizen: plekken waar ouderen kunnen blijven wonen in hun eigen buurt of dorp, met zorg dichtbij en ruimte voor ontmoeting.
- Gepensioneerden die dat willen, ondersteunen om bij te blijven dragen aan de samenleving door (vrijwilligers)werk in bijvoorbeeld de informele zorg.
- Levensloopbestendige woningen: nieuwbouw en bestaande woningen die geschikt zijn voor alle levensfasen.
- Toegankelijke straten en openbare ruimte: veilig en comfortabel voor mensen met een rollator, rolstoel of wandelstok.
- Een dementievriendelijke gemeente: waarin begrip, herkenning en ondersteuning vanzelfsprekend zijn.
- Woonvormen voor senioren: zoals hofjes, mantelzorgwoningen en kleinschalige gemeenschappen.
- Doorstromen naar een kleine sociale huurwoning mogelijk maken door senioren de mogelijkheid te bieden om te verhuizen met behoud van de oude (lagere) huur.
- Digitale en persoonlijke dienstverlening: senioren helpen digitaal vaardig te worden, maar informatie van de gemeente blijft ook telefonisch en via drukwerk beschikbaar.
- Een burgerberaad over vergrijzing: inwoners denken en beslissen mee over oplossingen voor de uitdagingen van een ouder wordende samenleving.
- Ondersteuning van informele zorg: vrijwilligers en mantelzorgers verdienen waardering, ondersteuning en duidelijke afspraken met de gemeente.